

Marczinka Csaba

A Test-Tündér alakváltozatai

Verebics Ágnes alkotói világa

A festő, grafikus, performer és intermedialis alkotó Verebics-testvérpár ifjabbik tagja, Verebics Ágnes művészetének egyik központi motívuma a test. Nem csupán a női test vagy saját teste (bár természetesen e két téma is foglalkoztatja), hanem a testek s a „test művészete” általában.

Ez az érdeklődés manifesztálódott egy korábbi kiállításán az Erlin Galériában („Ink-Body-Sap”, 2009), ahol „testtel festett” festménysorozatát állította ki. A sorozat lényege az volt, hogy a képek alapját saját testének festett lenyomata képezte. A test expresszív, performatív vagy installációs megjelenítése ambíciója alkotói világa egyik fő vonulatának. E téma persze variálódik és keveredik más tematikákkal s kontextusokkal. Mégis: Verebics Ági művészetének egészében – több kiállításon

s alkotói projekten is – központi motívuma a test és a testi megjelenítés... Igen sok művén, még a látszólag e tematikától távol eső helyzetek, motívumok is ezen keresztül értelmeződnek. A „test” persze funkcionálhat tárgyként vagy használati objektumként (lásd doboz-művek sorozata és egyéb tárgyi objektumok). Igazából úgy érzem, még e tárgyaknak s objektumoknak is van valami „testies” jellege. Ez persze – kicsit eltérő kontextusban – más kortárs vagy közelmúltban elhunyt alkotóknál is felvethető (a koreográfusként festményeket is készítő Jobbágy Bernadett-től – Csurka Eszteren át – egészen Király Tamásig, a „testszobrász”-divattervezőig). S az is igaz, hogy Verebics műveinek sorozata nehezen illeszthető (vagy erőszakolható) bele bármiféle „vonulatba”.

Inkább úgy érzem, a test témája és a testi megjelenítés egyfajta filozofikus-metaforikus szinten érdekli. A témát – és a kapcsolódó motívumokat – igyekszik több oldalról s több szinten is megközelíteni.

A performatív jelenlét és megjelenítés Verebics Ágnes sok művének alapvető vonása. Még akkor is, ha látszólag (vagy ténylegesen is) nem a test vagy a testi megjelenés a téma. Ez a performativitás még hagyományosabb jellegű festményeit is áthatja. De még inkább hangsúlyossá válik performanszaiban, installációs s intermedialis alkotásaiban.

E testmegjelenítés persze erősen ironikus. Az irónia és a karikírozó hajlam az önarcképek esetében is nagy szerepet kap. Az önfelmutató gesztus és az irónia egyéni módon keveredik a képeken. A karikírozó s groteszk elemek helyenként szürreális jellegű kölcsönöznek bizonyos műveknek, ugyanakkor a testi jelleg hangsúlyozása és a performatív megjelenítés egyfajta „újrealizmus” erőteljes hatását is mutatja. A különféle „izmusok” s irányzatok egyéni módon ötvöződnék. A Test-Tündér gyakran próteuszi átváltozásokat produkál...

Persze – mint *Visions/Revelations* című újabb kiállítása tanúsítja – ezen „próteuszi” átváltozó képesség művészetének tematikai határait is tágítja. Egyrészt a „testszobrászati” és doboz-szobor alkotások (köztük nemcsak szobrok, hanem festmények, installációk s mediális alkotások is) sok ponton visszavezették a hétköznapi tárgyi világba, másfelől pedig a mitikus vagy performatívan szimbolikus kompozíciók elvezették az eltérő vagy egzotikus kultúrák (pl. iszlám világ) területére, s az ottani konfliktusok ábrázolásához. E konfliktusok tárgyai gyakran szimbólummá válnak alkotásain (pl. *Csador* és *Fegyver* című kép). Ez a szimbolikus manifesztáció pedig visszautal a korábbi munkák performatív jellegére. Bár érzékelhető bizonyos „visszakanyarodás” is a performatív és manifesztációs irány felől egyfajta „új narratíva” irányába. Ha nem is köteleződik el seholy egy narratív dominanciájú képzőművészet mellett.

Úgy érzem, valójában Verebics Ágnes a különböző divatos irányzatok és tendenciák harca nemigen érdekli. Játékos és átváltozó Test-Tündérként ugyan főként némelyikkel, de hamar

túl is lép rajtuk. A manifesztációs megjelenítés és az újító túllépés gesztusai művészetének lényegéhez tartoznak. E performatív gesztusok kontinuitást biztosítanak a különböző korszakok és tendenciák között műveiben. A performatív és ikonikus megjelenítés mellett az utóbbi időben már egyfajta sajátos dramaturgiája is kialakult Verebics Ági installációs, multimediális és performatív alkotásainak. Az önfelmutató és az ironikus-önironikus gesztusok egyfajta különös dramaturgiát (forgatókönyvet?) alkotnak. Gyakran a groteszk önpotrék vagy enyhén grimaszos önarcképek indítják a filmet, videót vagy performanszt. S ez az indító tematika transzponálódik vagy poentírozódik tovább a későbbiek során.

A tárgyi objektumokban (pl. doboz-szobrok) is – ironikus formában – a testiesség hangsúlyozódik. Éppen csupán más aspektusból, máshogyan közelítődik meg e központi téma. A tárgyak néha nem csupán műalkotássá, hanem szinte „élőlényekké” válnak bizonyos alkotásokon. Eleinte főleg az üveg és a köré csoportosítható tárgyak, anyagdarabok érdekelték (l. „Az Üveg” c. diplomamunka, 2006), s később kerültek előtérbe a

Verebics Ágnes: *Hibernált* - 2011

dobozok a tárgyi objektumok terén („Dobozművek”, 2011, Pelikán Galéria csoportos kiállítása). A test gyakran objektummá válik, a tárgy pedig – főleg a doboz – „élőlényesül”... A két tematika (főleg az utóbbi évek munkáiban) áthatja egymást és gyakran összefonódik.

S a Test-Tündér – gyakran karikírozva, ironikus idézőjelek közt – úgy tűnik, továbbra is vezető helyen marad alkotói univerzumában. A kérdés csak az, hogy mennyire ötvöződik új témákkal, új technikákkal vagy új, még szokatlanabb (kevésbé statikus) alkotói eljárásokkal? E kérdésekre talán újabb kiállításai megadják a választ, saját egyéni stílusa újjáalkulásával párhuzamosan, korai alkotói idő-szaka eredményeinek szintetizálása felé közeledve.

Verebics Ágnes: *Maszk* - 2012

Verebics Ágnes: *Enjoy* - 2012

